VIIKONVAIHDE

PASSIPAIKALLA

Pikalain säätäjät

Kansanedustajien itsenäisyyspäivää juhlittiin mitä tavanomaisimmissa merkeissä. **Ilkka Kanerva** (kok.) touhusi naisen kanssa ja **Teuvo Hakkarainen** (ps.) alkoholin kanssa.

Juhlien jälkeen eletään uutta tahtia. Puhemies **Sauli Niinistön** (kok.) koirakoulussa kansanedustajien istuttavaksi annettiin seuraavana aamuna 44 kohdan päiväjärjestys. **Eero Heinäluoma** (sd.) käänsi vaihteen vasta seuraavalla viikolla, kun hallitus antoi vihoviimeiset budjettilait. Yritystoiminnan kannustimia on valmisteltu kuukausia, ellei vuositolkulla. Nyt ne piti lyödä muotoonsa yhdessä päivässä.

Anne Kalmari (kesk.) piti ennen kuulumattomana, että opposition vastalauseet vaadittiin jo ennen kuin lakiesitys oli eduskunnan käsittelyssä. Päähallituspuolue kokoomuksen monet edustajat tunnustivat, että tyylipisteitä ei kerry. Mutta **Peter Östman** (kd.) väitti, että ennen presidentti antoi esityksiä, joista eduskunta ei saanut edes keskustella.

Östman on ensimmäisen kauden kansanedustaja, **Bjarne Kalliksen** seuraaja ja klooni. Omaan kokemukseen käsitys tuskin perustuu. Östmanille ja muille kokemattomille kansanedustajille tiedoksi, että presidentti ei koskaan ole antanut lakiesityksiä omasta päästään vaan hallituksen valmistelemina ja esitteleminä.

Taistoa isyydestä

Valtiovarainvaliokunnan puheenjohtaja **Kimmo Sasi** (kok.) kertoi bisnesenkeleistä sekä tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennyksistä sovitun jo maaliskuun kehysriihessä. Sen jälkeen on kerätty luonnosversioista lausuntoja laajalla jakelulla. Asian ei pitäisi olla kenellekään kansanedustajalle uusi.

Suomalaiseen yhteiskuntaan on viime viikkoina pumpattu kriisitietoisuutta enemmän kuin lääkäri määrää. Kansanedustajat ovat jo hysterian puolella. Jokainen vähäinenkin toimenpide säädetään heti riemusta kiljuen.

Jopa perussuomalaisten jaostovastaava **Ville Vähämäki** totesi, että hallituksen lakipaketin kanssa voidaan elää.

Kai Turunen (ps.) pani paremmaksi väittäen hallituksen poimineen esityksensä perussuomalaisten varjobudjetista. Väite on huvittava, koska hallituksen lakiluonnokset alkoivat maaliskuussa ja perussuomalaisten varjobudjetti tehtiin lokakuussa.

Veikko Vennamolla (spp/smp) oli tapana kahlata läpi valtionhallinnon tulevat hankkeet, tehdä niistä eduskuntaaloitteita ja selittää ne sitten puolueensa aikaansaannoksiksi. Populistipolitiikalla on niljakas puolensa.

Pekkarinen vuodatti

Mauri Pekkarinen (kesk.) kohahdutti salia ylistämällä valtiovarainministeri **Jutta Urpilaista** (sd.) siitä, että tämä sai läpi lakipaketin, jota Pekkarinen elinkeinoministerinä ajoi monta vuotta. Urpilainen olisi varmaan punastunut, jos olisi salissa ollut.

SDP:n vahva mies, puhemies **Eero Heinäluoma** heittikin kahvilassa, että Pekkarinen kuittasi kerralla koko syksyn terhentelynsä hallituksen ja Urpilaisen kimpussa.

Pekkarinen kertoi valmistelleensa edellisen hallituksen elinkeinoministerinä nämä yritysten verotuet kahteen kertaan, mutta kokoomuksen ministerit, valtiovarainministeri **Jyrki Katainen** ja tuleva elinkeinoministeri **Jyri Häkämies** estivät niiden etenemisen. Urpilainen sai vihdoin kokoomuksen herrat järjestykseen.

Sivutuotteena Pekkarinen todisti taas kerran, että hallituksen toiminta ei ollut pääministeri **Mari Kiviniemen** (kesk.) porukan hallinnassa. Kokoomus vei suurempaa kumppaniaan kuin kuoriämpäriä.

Vahvan uskon varassa

Aitona teknokraattina Pekkarinen sivuutti ilmeisen tarkoituksella pahimman jarrumiehen. Valtiovarainministeriön vero-osasto vastustaa aina ja päättäväisesti kaikkia poikkeuksia verolakeihin. Ilman hallitusohjelman täsmällistä kirjausta yksittäinen ministeri ja oikeastaan koko hallituskin on renkiään vastaan voimaton.

Toisissa oloissa eduskuntakin olisi ollut kriittisempi lakipaketin vaikutuksia arvioidessaan. Huojennusten työllistävä vaikutus on vahvan uskon varassa.

Yleisestä hyrinästä huolimatta kansanedustajat löysivät parannettavaa vastaisen varalle. **Juha Sipilä** (kesk.) teki rinnakkaisaloitteen. **Lauri Heikkilä** (ps.) halusi lain piiriin pienetkin yrittäjät. **Markus Lohi** (kesk.) huomioisi sukupolvenvaihdokset ja **Jari Myllykoski** (vas.) alihankkijat.

Kokoomuksessa oli edelleen kahta ilmaa. **Eero Lehti** sanoi lakiesitysten olevan huonosti valmisteltuja, kun meiltä puuttuu kymmenen miljardin edestä vientituotteita. **Jukka Kopran** mielestä järki vihdoin voitti kapeakatseisuuden.

PEKKA ALAROTU

VIIKON VÄRSSY

Joku neropatti keksi aistia
ei oo jauheliha pelkkää paistia
ei se haitannut silti ole maistia

istuu ja päättää työryhmä nuiva
jauhetaan lihaan vain paisti kuiva
toinen komitea sitä pohtii
miksi nykyherkkua sanoa tohtii?

näin ruoka monelle työtä antaa
ketjun velttopää vastuuta kantaa
älä sure, aja vain peltoosi lantaa

median mylly ruumenta, akanaa pölyää
tosikokki teeveen koohkaa ja mölyää
kuka ehtii sormet yhtehen liittää?
moniko leivän lahjasta kiittää?

JUHA AALTOILA

MT 50 VUOTTA SITTEN – LA 15.12.

Erikoisjärjestelyt tarpeen siemenkaupan rahoittamiseksi

Maataloustuottajain Keskusliitossa on asiantuntijoita apuna käyttäen selvitetty ensi kevään siementarvetta, siementavaran saantiin ja hintoihin liittyviä kysymyksiä sekä siemenkaupan rahoitusta. Tällöin on sadon laadun todettu osoittautuneen niin heikoksi, että tiettävästi ei koko tällä vuosisadalla aikaisemmin kotimaisen viljan itävyys ole ollut niin huono kuin tänä vuonna. Jotta ensi kevään kylvöt voitaisiin hoitaa edes tyydyttävällä tavalla, ovat MTK:n edustajat neuvotelleet asiasta maatalousministeri Johannes Virolaisen kanssa.

MARKKU VUORIKARI

Maija Virolainen (vas.), Sirkka-Liisa Rintala, Ritva Taipale, Johanna Suokivi ja Lotta Ylitalo valmistelevat suosittua hyvinvointipäivää tammikuun lopulle. Villasukat lahjoitetaan neuvolan kautta lapsille. Rappusille on kivunnut Suokiven tytär Aili Heikkilä.

Sushin tekijöitä ja sukan kutojia

Maa- ja kotitalousnaiset vetää puoleensa maaseudun naisia ammatista riippumatta. Ruskon yhdistys on tästä hyvä esimerkki.

RUSKO (MT)
Sushin valmistusta, yöteatteria, hyvinvointipäiviä. Siinä poimintoja Ruskon maa- ja kotitalousnaiset ry:n toiminnasta.

”Vaalimme kyllä suomalaista ruokakulttuuria, mutta yhdistyksen on pysyttävä ajan hermolla”, puheenjohtaja **Johanna Suokivi** perustelee sushi-kursseja.

Lihapullat ja perunamuusi eivät ole kodeissa enää itsestään selviä suosikkeja. ”Perheissä halutaan kokeilla myös jotain erikoista. Ei se sodi meidän ajatteluamme vastaan.”

Yhdistyksen ruokakurssit ovat olleet niin suosittuja, etteivät kaikki halukkaat ole mahtuneet mukaan.

Kursseilla on valmistettu esimerkiksi sapaksia eli suomalaisia tapaksia, perinteistä laukkamakkaraa ja thairuokia. On myös opeteltu ruisleivän leipomista ja kakun koristelua.

Kirjanpitäjän löytö

Puheenjohtaja on kutsunut hallituksen jäseniä jouluglögille kotiinsa Heikkilän tilalle. Koolla on joukko, josta vain yksi eli puheenjohtaja voi käyttää titteliä emäntä.

On siis kysyttävä, mikä vetää naisia perinteisen maaseutuyhdistyksen riveihin.

”Hain jotain mielenkiintoista harrastusta itselleni ollakseni muutakin kuin äiti ja vaimo. Sellaista missä minä olen Ritva”, verohallinnon kirjapitäjänä Turussa työskentelevä **Ritva Taipale** sanoo.

Taipale ei ole alun perin ruskolainen. Hän muutti maaseutupitäjään avioliiton myötä naapurikunnasta Turusta.

Ei mikään maatalousnainen

Rakennusinsinööri **Sirkka-Liisa Rintala** epäröi aikoinaan jäsenyyttä, kun ei tuntenut itseään miksikään maatalousnaiseksi. Kotitalous kyllä kiinnosti. Nykyään hän on eläkkeellä ja viihtyy sukkakerhossa.

”Sukkakerho on samalla pitäjän historiakerho, kun siellä on vähän vanhempiakin ihmisiä. ”

Rintala asuu Turussa, mutta se ei estä harrastusta. ”Asuin täällä 35 vuotta. Nyt täytyy pitää yhteyksiä. ”

”Täällä on vanhennuttu samojen ihmisten kanssa.”

Uusi kunta tutuksi

Yhdistyksen sihteeri **Lotta Ylitalo** muutti seitsemän vuotta sitten Turusta Ruskoon. Maaseutuympäristö ja edulliset tontit houkuttelivat lapsiperhettä.

”Hain itselleni yhteisöä, minkä kautta pääsisin kunnan toimintaan mukaan.”

Ylitalo työskentelee sihteerinä myös ammatikseen. Työpaikka on Turun ammatti-instituutti.

Maija Virolainen on kotoisin maalaistalosta, mutta koko oma työelämä ennen eläkkeelle jäämistä sujui kauppiaana ja myyjänä.

Nyt entistä kauppiasta tarvitaan esimerkiksi yhdistyksen kesätorille ”torimatamiksi”.

Puheenjohtaja Johanna Suokiven uusperheeseen kuuluu myös saksanpystykorva Topi.

Samanhenkinen seura tuntuu tarpeelliselta. ”Ilman maa-ja kotitalousnaisia olisin miehen kanssa kotona kaksistaan.”

Espoosta sikatilalle

Puheenjohtaja Johanna Suokivi on alun perin turkulainen sosionomi. Työura Espoossa sai jäädä, kun hän perusti uusperheen Heikkilän tilan isännän kanssa. Tilalla on meneillään valtaisa työmaa sikalan laajentamiseksi.

”Heikkilän tila on Ruskolla hyvinkin tunnettu. Kun minua pyydettiin puheenjohtajaksi, ajattelin, että perinteet velvoittavat.”

Puheenjohtajan on helppo summata neljän vuoden kokemuksia. ”Kontaktit eri-ikäisiin aikuisiin ovat äärettömän arvokkaita.”

Ikähaitari kattaa yhdistyksen jäsenkunnassa monta sukupolvea alle kolmikymppisistä alkaen. Vanhin jäsen täytti äskettäin 105 vuotta.

Jäsenkatoa toppuutellaan

Yhdistys on menettänyt vuosikymmenessä lähes sata jäsentä. Maatalouden murros vaikuttaa perinteiseen maaseutujärjestöön, vaikka asukasluku Ruskossa kasvaakin.

Yhdistykseen kuuluu tällä hetkellä 213 jäsentä. Määrää voi pitää edelleen kunnioitettavan suurena.

”Ihmiset haluavat olla maaseutupitäjän elämässä mukana ja kiinni”, Suokivi arvioi.

On paljon myös niitä, jotka maksavat jäsenmaksun kannatuksen vuoksi ilman, että osallistuvat tomintaan mitenkään.

Yhdistys pyrkii siirtämään maaseudun perinteitä myös tuleville sukupolville. Jopa villasukan kutominen on perinne, jota joka mummo ei enää hallitse. Siksi sukkakerho lahjoittaa saapassukat lastenneuvolan kautta alle kouluikäisille lapsille.

”Uutta pitää löytää vanhaa unohtamatta”, Ritva Taipale tiivistää.

Sata muovituolia

Yhdistys on tehnyt Facebookista vahvan viestintävälineen. Se korvaa toistaiseksi myös kotisivuja, jotka ovat suunnitteilla.

Hallitus yllättyi Facebookin tehokkuudesta, kun yhdistyksen käyttöön etsittiin valkoisia muovituoleja.

”Nyt meillä on sata valkoista muovituolia. Emme me tajunneet, että niitä tulee niin paljon”, Suokivi kertoo.

Verkossa toimivia yhdistyksiä on toistaiseksi vähän. Ylitalon laskelmien mukaan maan 1 500 yhdistyksestä alle sata on tavoitettavissa Facebookin kautta.

Maa- ja kotitalousnaisten valtakunnallinen tunnustuspalkinto myönnettiin marraskuun lopulla Ruskon yhdistykselle. Perusteluina olivat viestintä ja monipuolinen toiminta.

TARJA HALLA

JÄRJESTÖ

Maa- ja kotitalousnaiset

Maa- ja kotitalousnaisten keskus sekä piirikeskukset toimivat osana Pro Agrian maaseutuneuvontaa.
Järjestön palveluksessa työskentelee 70 neuvojaa eri puolilla maata.
Viime vuoden budjetti oli noin viisi miljoonaa euroa.
Valtionapu ja hankeavustukset kattoivat kuluista puolet.
Järjestöön kuuluu 1 500 paikallista yhdistystä.
Jäsenmäärä oli viime vuonna noin 57 600.

Maa- ja kotitalousnaisten jäsenmäärä 2002–2012

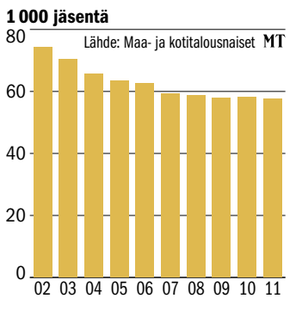

Juhlavuosi tulossa

Maa- ja kotitalousnaisten keskus täyttää ensi vuonna 80 vuotta. Moni paikallinen yhdistys on vanhempikin, sillä ensimmäisiä naisosastoja perustettiin maanviljelysseuroihin jo sata vuotta sitten.

Julkisuudessa näkyvintä työtä tehdään neuvonnassa ja erilaisissa kampanjoissa. Neuvojat työskentelevät piirikeskuksissa, jotka ovat juridisesti osa Pro Agria -keskuksia.

Maaseudun kylissä ja taajamissa toimii kaikkiaan 1 500 maa- ja kotitalousnaisten yhdistystä. Vapaaehtoinen toiminta on hyvinkin omaleimaista riippuen esimerkiksi siitä, ollaanko taajamassa, suurkaupungin naapurissa vai syvällä maaseudulla.

Maa- ja kotitalousnaiset on yksi maan suurimmista naisjärjestöistä, vaikka jäsenmäärä on suurin piirtein puolittunut 30 vuodessa.

Samaa tahtia on vähentynyt myös kotitalousneuvontaan erikoistuneen Marttaliiton jäsenmäärä aivan viime vuosia lukuun ottamatta.

”Työelämä vie osansa, oli kyse sitten maatilasta tai jostain muusta työstä”, toiminnanjohtaja **Liisa Niilola** Maa- ja kotitalousnaisten keskus ry:stä arvioi.

”Kaikenlainen yhdistystoiminta on haasteiden edessä. Järjestöosaaminen heikkenee, samoin sitoutuminen yhdistysten toimintaan. Nyt puhutaan paljon hyötyjäsenyydestä.”

Maaseudulla on Niilolan mukaan vielä huomattavan paljon järjestön toimintaan sitoutuneita naisia. Asukasmäärän väheneminen näkyy silti väkisinkin yhdistysten jäsenmäärissä.

Maa- ja kotitalousnaisten neuvonta keskittyy kolmen teeman ympärille. Teemat ovat kotitalous, yritysneuvonta ja maisemanhoito.

Järjestö painottaa maaseudun kehittämistä, mikä näkyy myös sen arvoissa.

Järjestön hyväksymään arvopohjaan kuuluvat elävä maaseutu, yhteisöllisyys, itsensä kehittäminen sekä maisema- ja luonnonhoito.

TARJA HALLA